

[༡༩] ར་ཉག་རྒྱལ་སྤྱོད།

གྲུབ་དབང་བཞི་པ་མི་འགྱུར་ནས་མཁའ་དོ་རྩེ་དང་མཁའ་བརྒྱུ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་སྒྲོབ་ར་ཉག་
རྒྱལ་སྤྱོད་ནི། ཡུལ་མདོ་ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་ནང་ཆེན་རག་ཤུལ་ཞེས་པ་རུ་ཡབ་རྟོགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གྲུབ་བརྟེན་རིག་
འཛིན་ཆེན་པོ་ར་ཉག་གྲུབ་ཆེན་དང་། རྒྱུད་ཡུམ་གྲུ་མོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ལོ་༡༤༩༩པ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་
རྒྱ་འབྲུག་ས་ག་རྒྱ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཉིན་སྐུ་འབྱུངས། དུས་དེར་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་བྱ་འདི་ར་ལྟ་བུ་སྒྲོན་པའི་རང་རྩལ་
ཅན་ཞིག་སྒྲེ་ཡང་འདི་ར་དང་རྩལ་མི་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་ཐོག་རྒྱ་ཆེན་འོང་པས་བཙོག་མ་བཅུག་ཅས་
ཡུམ་ལ་ལན་གྲངས་མང་པོར་གདམས། སྐུ་ན་རྒྱུད་ཤིང་དུས་ནས་བྱིས་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་རྟགས་
མཚན་དང་མཛད་སྟོན་ཡ་མཚན་པ་མང་པོར་མངའ་བརྟེན། རྩལ་ཟད་ནར་སོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡབ་ཀྱིས་འབྲི་གྲོག་
བསྐྱབས་ཀྱང་སྒྲོང་བརྩོན་མཐར་མ་བྱིན་པར་གྲུབ་སྒྲོན་ཀྱི་སྟོན་པ་མཛད་བཞིན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕེབས། གྲུབ་དབང་ཕྱུག་
པ་མི་འགྱུར་ནས་མཁའ་དོ་རྩེ་ཞལ་མཇལ་ཏེ་དབང་ཆོས་འགའ་ཞིག་གསན་པས་རྟོགས་པ་ཐོད་གྲུབ་དུ་སྒྲིམ་པར་
བྱགས། སྐབས་ཞིག་རྩ་རྒྱུ་ཁ་ནས་མདོ་མཁའ་བརྒྱུ་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་དང་མཇལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་གྲུབ་རྟགས་འབྲུན་
པས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བོགས་འདོན་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་སྟེ། མདོ་མཁའ་བརྒྱུ་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་དང་རྣམ་ལས།
ཉིན་གཅིག་རྩ་རྒྱལ་འཕེན་ཕྱུགས་ཀྱི་ངོས་ལ་རི་དྲགས་བཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་བྱིན་པས། སྐར་ཐོག་ཞིག་ན་ངོ་
མི་ཤེས་པའི་སྒྲིམ་བུ་དྲག་རྩལ་ཅན་ཞིག་དང་འཕྲད། སྒྲོང་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་པར་འདྲ་བར་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་
ལ་ཞེ་སྐར་དྲག་པོ་མེ་ལྟར་འབར་བས་མཚོན་ཆ་སྒྲ་ཚོགས་བརྟེན་ཟེས་དང་། འཐབ་འཛིང་སྒྲ་ཚོགས་བྱས་ཀྱང་ཕན་
ཚུན་སྒྲགས་མ་རྟོན་པར། རིའི་ཕྱིར་བྱིན་ཏེ་བྲོ་གར་སྒྲ་ཚོགས་བྱས་ཤིང་། སྐར་ཐོན་ཀྱི་བག་ཆགས་སྒྲེ་བ་དྲན་པས་
ཐུགས་ཡིད་གཅིག་རྒྱ་འདྲེས་ཤིང་། ཞག་གཅིག་བར་ཉམས་རྟོགས་བསྐྱར་ཞིང་སངས་རྒྱ་བར་བརྩེ་གདུང་འབྲལ་མི་ཐོད་
པའི་རང་ནས་སོ་སོར་བྱས་དགོས་པ་ནི་ཡུལ་དེའི་ཟོ་དོར་ཡུལ་ལུང་ཅིང་། གསར་སྒྲིམ་རྒྱལ་འགོང་འབྱུང་པོས་བཟུང་
འདུག་པ་གནས་ནས་དབྱུངས་ཏེ་ཟོ་དོར་རང་གནས་སུ་བཞོད་པ་དེ་ཡང་གསང་རྩལ་ཙམ་ལས་ཁྱབ་གདལ་དུ་མ་སྒྲིལ།
རི་དེའི་ཕྱིར་ཞབས་རྩེས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་སུ་ཞིག་གིས་མཐོང་ཐོས་སུ་མ་གྱུར། སྒྲིམ་བུ་དེ་ནི་ར་ཉག་
གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གདའ། ཞེས་གསུངས། དེ་རྩེས་དགྲུང་གྲངས་
སུམ་རྩ་ཙམ་ཀྱི་དུས་སུ་གདུལ་བྱ་དབྱས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་རྩལ་ཀྱི་མཁའ་འགྲོའི་བདེ་ལུང་བྱུང་། དེ་མ་ཐག་ཙམ་
ཅིའི་རྩལ་མཛད་དེ་ཁམས་ཀྱི་རི་བོ་ཆེ་བརྒྱད་ནས་དབྱས་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས་ཤིང་ལམ་བར་ནས་གསང་ཡུམ་པདྨ་བདེ་
མཚོ་དང་ཡེ་ཤེས་མཚོ་གཉིས་ལས་རྒྱར་བཞེས། དབྱས་གཙང་དུ་འགྱོར་ནས་གནས་ཆེན་མཐའ་དག་ལ་མཇལ་བསྐྱོར་

དང་སྒྲུབ་གནས་རྣམས་སུ་ཡུན་རིང་བྱང་ཅི་རིགས་པར་བཞུགས་ཏེ་བྱུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་མཛད། དུས་དེར་རྗེ་
ཉིད་བཞུགས་པའི་ཉེ་ལོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཞིག་གི་གྲ་ཚང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲགས་པའི་མཛད་སྒྲོན་ལ་མ་དགའ་བར་རྟུང་
རྟེག་དང་དབྱ་སྒྲ་གཙོན་པ་སོགས་བྱས། དེ་དག་ལས་གྲུ་པ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁ་ནས་ཐོན་པ་དང་། ཁ་གསུམ་གྱིས་སྒྲ་
བརྗོད་མི་རྣམས་པ་འདྲ་འབག་བཞིན་ཅིར་གྱིས་འདུག་པ་སོགས་ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་མང་དུ་བྱུང་
བས། ཡུལ་དེའི་སྐྱ་སེར་དགོན་སྡེ་ཀུན་གྱིས་མགོ་འབུལ་ཞུ་བྱས་ཀྱིས་ཤིང་བཤགས་པའི་ཆེད་དུ་དགོན་དེར་གྲུ་རུ་རིན་
པོ་ཆེའི་འདྲ་སྐྱ་ཞིག་བཞེངས་རྒྱུ་དང་། ལོ་རེ་བཞིན་སིཾའི་དུང་སྒྲུབ་རེ་འཛོགས་རྒྱའི་དམ་བཅའ་བྱེད་དགོས་བྱུང་།
ཡང་སྐབས་ཤིག་དགའ་ལྡན་གྱི་ཉེ་ཕྱོགས་ཤིག་ན་བསྟན་སྒྲུབ་ཏུ་གཞོལ་ཏེ་བཞུགས་སྐབས། བ་སྐྱང་བསང་དེ་ནང་
ཆས་ཕྱི་རུ་བཏོན་ཅིང་སྐར་ཡང་དུ་ཆོག་གིས་མགོ་ལ་རྟེན་པ་དང་སེམས་པ་ལ་སོས་པར་གྱུར་ཏེ་སོ་སོའི་
རང་གནས་སུ་བཏང་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱ་ཉིད་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཉེ་ལོར་དུ་ཅི་ཤིང་ནགས་ཆལ་སོགས་ལས་
བརྗོད་གྲུ་རུའི་རང་སྐྱ་སྒྲོག་བཞིན་ཡོད་པ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་ཐོས་བྱུང་བ་བྱུང་ཆོ་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་ཞེན་ཅན་གྱི་གྲུ་
གཞོན་འགས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་པར་བརྩམས་པ་ན། དེ་མ་ཐག་གསང་ཡུམ་གཉིས་མཆོན་ཁུང་གཡས་གཡོན་དུ་
བཅུག་ནས་གཙང་པོའི་རྒྱ་འཕྲེད་དུ་བཅད་དེ་ཕེབས་སྐབས་ཞབས་གཉིས་རྒྱ་ལ་མ་རེག་པར་ཕེབས་པ་ཀུན་ལ་མཐུན་
སྒྲུང་དུ་གྱུར་པ་སོགས་གྲུབ་པའི་མཛད་སྒྲོན་མཐའ་ཡས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་དང་ཅིང་གུས་པའི་གནས་ལ་བཀོད།
དེ་ནས་དགྲུང་གངས་བཞི་བཅུ་ཙམ་ན་གངས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་མཛུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཡུན་རིང་བཞུགས།
སྒྲ་བྱིར་སྒྲས་ལུ་སྒྲིང་འགའ་འབྲངས་པ་ལས་ཐ་རྒྱུད་ར་ཉག་དཔལ་སྒྲུལ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱ་འབྲངས་པ་ན། ཡབ་ཀྱི་
ཞལ་ནས་འདི་ཉིད་ངས་ཉམས་དང་མི་ལམ་རྟགས་མཆོན་གང་ལ་བརྟགས་ཀྱང་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་ཞིག་གི་སྐྱེ་སྤྱི་ཡིན།
ཁོང་སྐྱེ་ཆོ་མཐར་བྱིན་ན་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་རེས། འོན་ཀྱང་བར་ཆད་མང་བས་རིམ་གྱོ་དགོས་
གསུངས་ནས་ཅི་འདྲ་དམར་དང་གྱི་བཙན་སོགས་ལ་ཕྱིན་ལས་བཙོལ་ཏེ་ཡི་དམ་རྟ་མགིན་གྱི་བསྟོན་མཆོམས་ལ་
བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཁམས་རྫོགས་ཆེན་དུ་ཕེབས་ན་བཟང་ཟེར་བའི་ཉམས་སྒྲུང་བྱུང་། སྒོ་བུར་དུ་མཆོམས་ལས་
བཞེངས་ཏེ་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བས་གྲུབ་དབང་རྫོགས་ཆེན་དགོན་དུ་འཕྱོར། གྲུབ་དབང་སྐྱེ་
ཕྱིང་ལྷ་པ་བྱུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་མདུན་དུ་ཡབ་ཡུམ་སྒྲས་བཙས་མཛུལ་འཕྲད་གནང་། གྲུབ་དབང་ལྷ་པ་རིན་པོ་
ཆེས་ཞལ་ནས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་མོ་ཆེ་བ་འདིས་གདུང་རྒྱུད་བཟུང་ན་ལེགས། སྒྲས་མོ་རྒྱུད་བ་འདི་ག་ཟ་ལས་ཀྱི་མཁའ་
འགོ་མའི་སྒྲུལ་པ་ཡིན་པས་རྫོ་མོ་བྱས་ན་བཟང་། སྒྲས་ཆེ་བ་འདི་ཉིད་ག་སྒོར་སྒྲུལ་སྐྱ་ཡིན་པས་འདི་ལ་བདག་ཉར་
བ་སྐྱེབས་ཡོང་། གདུང་སྒྲས་རྒྱུད་བ་འདི་ཉིད་རྫོ་དཔལ་དགེའམ་རྫོགས་ཆེན་དཔལ་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱིད་ཡིན་

པས་འདི་ང་ལ་དགོས་གསུངས་ཏེ་ངོས་འཛིན་མཛད། འདི་སྐབས་ཚོགས་ཆེན་གྲྭ་བྲང་གི་ཆིབས་རྟེན་ཡོངས་ལ་རྟ་ནད་
ཚོགས་དཀའ་བ་ཞིག་བྱུང་བས་ཚོགས་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ར་ཉག་གྲུབ་ཆེན་ལ་ཞུས་གསུངས། གྲུབ་རྣམས་ནས་ཚོགས་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཅི་གསུངས་པ་ཡིན་ན་གནས་འདིར་སངས་རྒྱས་མི་གཟུགས་སུ་བྱོན་པའི་མཁས་གྲུབ་ཤ་སྟག་
བཞུགས་པ་ལ་ཞུས་མི་གསུངས་པར་སྟགས་རྒྱན་རལ་བ་ཅན་བྱད་མེད་དང་སྟུ་གྲུས་བསྐོར་ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་ཞུས་
གསུངས་པ་འདིས་མཚར་བ་ལ་ཟེར། གཉེར་ཕྱག་རྣམས་ནས་གྲུབ་ཆེན་ལ་ཚུལ་དེ་ཞུས་པས་རྟ་ཐམས་ཅད་འཆམ་
རར་དེད་གོག་གསུངས། རྟ་ཐམས་ཅད་འཆམ་རར་སྟེབས་མ་ཐག་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་ཚོགས་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེའི་ཆིབས་རྟེན་གཙོས་རྟ་གལ་ཆེན་ཁ་ཤས་ས་ལ་བསྐྱེལ་གཞན་རྣམས་ཡུལ་ཡུད་པས། དེར་གནས་ཀྱན་གྱིས་
འདིས་བྱས་སོང་ད་མ་ལེགས་ཟེར་བ་དང་། གྲུབ་ཆེན་གྱིས་སྟགས་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེས་འཚོ་བ་གསོད་ཀྱང་
ཞུས་ལ། བསང་བ་གསོ་ཡང་ཞུས་གསུངས་ཏེ་ཞེད་ནས་དུ་ཚྭ་སྐྱངས་ཏེ་རྟ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་ལ་དེབ་དེབ་མཛད་ཅིང་སེ་
གོལ་རེ་བྱས་པས་རྟ་ཐམས་ཅད་སྤར་བཞིན་སོས་པར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་ཤས་རྗེས་
དམ་སྤེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁང་དམར་དགོན་པའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཉམས་རྒྱད་དང་གྲུ་ཚང་ཁ་མ་འཆམས་པ་སོགས་བྱུང་བ་ན་
གྲུབ་དབང་ལྷ་པས་ར་ཉག་གྲུབ་ཆེན་ཕེབས་ན་འགྲོ་དོན་འབྲུང་གསུངས་ནས་ཁང་དམར་དགོན་དུ་བཏང་། དེ་ཚུལ་
ཁང་དམར་དཔོན་སྟོབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ། ཚོགས་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ར་ཉག་གྲུབ་ཆེན་ཞེས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་
སྒྲ་མ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་སྟོན་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཞིག་དགོན་འདིར་གནང་། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཁང་དམར་དགོན་དུ་ལོ་བདུན་
བརྒྱད་ཅུ་པ་ཞུགས་ཤིང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ། དེ་ནས་རེ་ཞིག་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་ཞལ་གཟིགས་པའི་
ཚུལ་བསྟན། འདུལ་ཞལ་ཞེས་ཆེམས་ལ་ཁང་དམར་དགོན་འདིར་ཚོགས་ཆེན་དཔོན་སྟོབ་ཀྱི་སྟུལ་སྟུ་ཞིག་གནང་སྟེལ་
ཞུས་ན་གྱིས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཐོག་ཆེན་པོ་འོང་ངེས་པའི་ཡུང་བསྟན་གནང་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་གྲུབ་
པའི་མཛད་སྟོན་ལ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་སྟོན་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟ་བུས་མཐོས་ཐོས་
བྲན་རེག་གི་འགྲོ་བ་ཀྱན་ཐར་དང་རྣམ་མཁེན་གྱི་ས་ལ་བཀོད་ནས་དགྲུང་གྲངས་དོན་བདུན་བཞེས་པ། སྟེ་ལོ་
༡༧༠༧པོད་རབ་བྱུང་བཙོ་ལྷ་པའི་ས་བྱ་དཔོ་རྒྱ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལྷའི་ཉིན་གཟུགས་སྐྱའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྟུ་
བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

[༡༩] དགྲུང་རྣམས་ཚོགས་རང་གོལ།

ཚོགས་ཆེན་བཞི་པ་མི་འབྲུང་ནམ་མཁའི་དོ་རྩེ་དང་ཞབས་དཀར་ཚོགས་དྲུག་རང་གོལ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་
སྟོབ་དགྲུང་རྣམས་ཚོགས་རང་གོལ་ནི། སྟེ་ལོ་༡༨༩༧པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་རྟ་ལོར་ཡབ་ཨ་ཁུ་འབག་བཟོ་ཞེས་